

Chcesz pracować z zabytkami? Kraków uruchamia nową ofertę edukacyjną

2026-03-13

Kształcenie specjalistów w dziedzinie renowacji elementów architektury - to zadanie Branżowego Centrum Umiejętności nr 1 powstałego przy Zespole Szkół Architektoniczno-Budowlanych. Dzięki wartej prawie 10 mln zł inwestycji z KPO przygotowano i wyposażono nowoczesne, zaawansowane technologicznie pracownie, w których zarówno uczniowie, studenci, doktoranci, jak i osoby dorosłe będą zdobywać poszukiwane przez pracodawców kwalifikacje zawodowe. Rekrutacja na pierwsze, wiosenne zajęcia ruszy niebawem.

- Bardzo się cieszę, że po wielu miesiącach wytężonej pracy możemy dziś oficjalnie powitać tę szczególną placówkę na mapie krakowskiej edukacji. Otwieramy Branżowe Centrum Umiejętności nr 1 w dziedzinie renowacji elementów architektury z radością i z mocnym przekonaniem, że rozwijając możliwości kształcenia w zawodzie, którego esencją jest przywracanie świetności dziedzictwu, zachowanie go, a czasem wprost ocalanie, inwestujemy w przyszłość na wielu różnych poziomach: wspieramy rozwój zawodowy i kariery naszych uczniów i absolwentów, budujemy zasoby i doświadczenie, z których czerpać będzie nie tylko nasze miasto i najbliższy region. Trzeba podkreślić, że krakowskie BCU jako jedyne w kraju oferuje tak kompleksową ofertę edukacyjną w tym obszarze. Co więcej, mamy też idealne warunki, by kierunek ten mógł się dynamicznie rozwijać. Politechnika Krakowska, Akademia Sztuk Pięknych, prężny rynek firm budowlanych zajmujących się renowacją zabytkowej substancji, wiele instytucji troszczących się o zabytki, w tym bardzo aktywne na tym polu miasto, które systematycznie odnawia i rewitalizuje zabytkowe obiekty, udostępnia je mieszkańcom, adaptuje na siedziby muzeów czy instytucji kultury i edukacji. A wszystko to z zachowaniem historycznego charakteru tego dziedzictwa. Na pewno nie zabraknie tu pomysłów na ciekawe praktyki ani perspektyw na zatrudnienie i dalszy rozwój zawodowy - mówi zastępczyni prezydenta Krakowa Maria Klamana.

Rzemiosło, pasja do sztuki i nowe technologie

Renowacja elementów architektury to dziedzina, która wymaga wszechstronnej wiedzy i znajomości technik pracy z różnymi materiałami (drewno, metal, kamień, ceramika itd.), które występują w zabytkowych budynkach: od murów nieotynkowanych, tynków i okładzin na elewacji, przez wystrój wnętrz czy detale architektoniczne, aż po dekoracje sztukatorskie czy kamieniarskie (gzymsy, ornamenty). Rzemiosło łączy się tu z pasją do sztuki, przekrojową wiedzą o stylach architektonicznych różnych epok, zamiłowaniem do prac manualnych, a także z nowoczesnymi technologiami - bo dziś renowator posługuje się nie tylko tradycyjnymi narzędziami, jak dłuto, kielnia czy ołówek, ale sięga też po zaawansowane urządzenia i oprogramowanie, które oferują niedostępne wcześniej możliwości i rozwiązania, jak choćby tworzenie przestrzennych modeli dzięki okularom wirtualnej rzeczywistości (VR) i drukarkom 3D.

Analizy rynku pracy, w tym także coroczna „Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy”, którą publikuje resort edukacji, pokazują, że brakuje dziś specjalistów, którym można powierzyć wykonanie prac renowacyjnych i konserwatorskich zabytkowych elementów architektury. Poszukują ich m.in. firmy budowlane i remontowe, pracownie konserwatorskie, firmy kamieniarskie, zakłady rzemieślnicze, biura

projektowo-budowlane, kompleksy pałacowo-zamkowe. Szeroki jest też wachlarz instytucji z sektora publicznego, które zajmują się opieką nad zabytkami (m.in. terenowa administracja państwowa, samorządy i ich jednostki, muzea). Mając takie umiejętności, można także zdecydować się na założenie własnej działalności gospodarczej czy podjąć pracę za granicą.

Branżowe centrum umiejętności, czyli jednostka do zadań specjalnych

To właśnie w odpowiedzi na te potrzeby Kraków zgłosił gotowość uruchomienia Branżowego Centrum Umiejętności dla branży budowlanej w dziedzinie „Renowacja elementów architektury” i rozpoczął starania o pozyskanie środków na ten cel. Projekt złożony w ministerialnym konkursie uzyskał pozytywną opinię, co zaowocowało przyznaniem finansowania w wysokości 9 890 069 mln zł. Realizatorem przedsięwzięcia został Zespół Szkół Architektoniczno-Budowlanych, a inwestycja rozpoczęła się w 2025 roku od przygotowania zaplecza dydaktycznego – kompleksowej adaptacji i wyposażenia wybranych pomieszczeń szkoły oraz szkolnego internatu.

Dziś Branżowe Centrum Umiejętności nr 1 ma do dyspozycji nowoczesną infrastrukturę edukacyjną, którą tworzą sala wykładowo-konferencyjna wyposażona w urządzenia audiowizualne i zestawy do tłumaczeń symultanicznych, oraz oczywiście pracownie:

- elektryczna ukierunkowana na iluminację budynków zabytkowych (urządzenia audiowizualne, modele instalacji elektrycznych i energetycznych, w tym rozwiązania związane z pozyskiwaniem zielonej energii)
- rysunku odręcznego i historii sztuki (sztalugi, komplety materiałów kreślarskich, urządzenia audiowizualne, bogate materiały ekspozycyjne z zakresu historii sztuki, w tym modele dydaktyczne)
- projektowania BIM i druku 3D (urządzenia audiowizualne, drukarki 3D, wydajne stanowiska komputerowe z pełnym oprogramowaniem BIM)
- wirtualnej rzeczywistości (urządzenia audiowizualne, kompletne zestawy VR oraz wydajne stanowiska komputerowe z oprogramowaniem)
- sztukatorsko-kamieniarska (narzędzia, materiały i urządzenia potrzebne do pracy z kamieniem naturalnym, wykonywania form oraz detali sztukatorskich)
- stolarska ukierunkowana na renowację mebli (zaplecze technologiczne łączące tradycyjne rzemiosło z nowoczesnymi rozwiązaniami)
- diagnozy materiałów budowlanych (do kompleksowej oceny wybranych cech fizycznych i mechanicznych materiałów stosowanych w budownictwie).

Wszystkie pracownie są w pełni dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W sąsiedztwie miejsc służących do nauki urządzono również strefę relaksu, wyposażoną w komfortowy zestaw do wypoczynku. Ponadto kursanci będą mogli korzystać z oferty gastronomicznej i bazy noclegowej w internacie.

Branżowe centra umiejętności to stosunkowo nowe jednostki w polskim systemie edukacji – zostały pomyślane jako innowacyjne, zaawansowane technologicznie ośrodki o charakterze ponadregionalnym, przygotowujące wysoko wykwalifikowane kadry dla konkretnej dziedziny gospodarki wchodzącej w zakres danej branży. Zgodnie z założeniami resortu edukacji powstająca

obecnie sieć BCU ma docelowo liczyć 120 jednostek, w tym kilkanaście w Małopolsce.

Obok działalności edukacyjno-szkoleniowej zadaniem tych jednostek jest zacieśnianie współpracy szkół, uczelni i pracodawców oraz upowszechnianie wiedzy, innowacji i nowych technologii. Branżowe Centrum Umiejętności nr 1 w Krakowie działa w partnerstwie z Polską Izbą Budownictwa i Politechniką Krakowską, które zapewniają wsparcie doradcze i eksperckie. Kadra dydaktyczna placówki składa się z ekspertów z bogatym doświadczeniem branżowym, którzy na co dzień dzielą się swoją wiedzą, umiejętnościami i pasją do zawodu. To gwarantuje najwyższy poziom kształcenia oraz profesjonalne wsparcie na każdym etapie szkolenia.

Kwalifikacje według indywidualnych potrzeb - zdobywam, uzupełniam, zmieniam

Branżowe Centrum Umiejętności nr 1 prowadzi bezpłatne szkolenia skierowane zarówno do uczniów, studentów i doktorantów, jak i osób dorosłych planujących zmianę ścieżki zawodowej lub zdobycie dodatkowych kwalifikacji. Szkolić się w nim będą mogli również nauczyciele teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczyciele praktycznej nauki zawodu.

Krótko mówiąc, każdy uczestnik, w zależności od swoich potrzeb i planów zawodowych, zyska w BCU możliwość zdobycia nowych kwalifikacji, uzupełnienia kompetencji oraz doskonalenia umiejętności w wybranym obszarze. Oferta szkoleń obejmie trzy grupy docelowe:

- uczniowie do 24. roku życia będą mogli wziąć udział w szkoleniach: „Rysunek odręczny z elementami historii sztuki”, „Zrównoważone oświetlenie w budownictwie i obiektach zabytkowych” oraz „AutoCAD 2D - projektowanie, modelowanie i drukowanie 3D”
- osoby dorosłe będące nauczycielami kształcenia zawodowego będą mogły wziąć udział w szkoleniu „Cyfryzacja budownictwa z wykorzystaniem metodyki i narzędzi BIM”; BIM (ang. *Building Information Modelling*) to modelowanie informacji o budynku, cyfrowa reprezentacja cech fizycznych i funkcjonalnych obiektu
- osoby dorosłe niebędące nauczycielami kształcenia zawodowego będą mogły wziąć udział w szkoleniach: „Kosztorysowanie w renowacji zabytków”, „AutoCAD 2D - projektowanie, modelowanie i drukowanie 3D”, „Sztukateria w architekturze zabytkowej”, „Konserwacja zabytków architektury i detali architektonicznych”, „Analiza właściwości fizycznych i mechanicznych materiałów budowlanych w renowacji zabytków”.

Start wszystkich szkoleń zaplanowano na wiosnę tego roku, a rekrutacja odbędzie się w marcu. Szczegóły zostaną podane na stronie internetowej BCU nr 1 www.bcu.zsab.krakow.pl. Już teraz można się tam zapoznać z programami kształcenia.